

Số: 241/2025/QĐPT-DS

Đà Nẵng, ngày 25 tháng 9 năm 2025

**QUYẾT ĐỊNH
PHÚC THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v “Yêu cầu thay đổi người giám hộ”**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Thị Thanh Mai

Các Thẩm phán: Ông Cao Văn Hiếu
Ông Vũ Việt Dũng

Thư ký phiên họp: Bà Trần Ngô Khánh Loan

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Nẵng tham gia phiên họp: Bà Đoàn Thị Cẩm - Kiểm sát viên.

Ngày 25-9-2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng mở phiên họp phúc thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 97/2025/TLPT-DS ngày 22-8-2025 về việc “*Yêu cầu thay đổi người giám hộ*”.

Do Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2025/QĐST-DS ngày 28-7-2025 của Tòa án nhân dân Khu vực 4- Đà Nẵng bị kháng cáo.

Theo Quyết định mở phiên họp phúc thẩm giải quyết việc dân sự số 320/2025/QĐ-PT ngày 26-8-2025, gồm:

Những người tham gia tố tụng:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn Văn Đ, sinh năm 1980, địa chỉ: Tổ D thôn Đ, xã H, thành phố Đà Nẵng; có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Nguyễn Văn Đ1, sinh năm 1961, địa chỉ: Tổ E thôn Đ, xã H, thành phố Đà Nẵng; có mặt.

Người đại diện theo uỷ quyền của ông Nguyễn Văn Đ1: Bà Tống Châu Thị Mỹ Nhân K, sinh năm 1989, địa chỉ: Tổ A thôn M, phường H, thành phố Đà Nẵng; theo giấy uỷ quyền ngày 10-6-2025; có mặt.

2. Bà Nguyễn Thị T, sinh năm 1956, địa chỉ: Tổ C thôn Đ, xã H, thành phố Đà Nẵng; có mặt.

Người đại diện theo uỷ quyền của bà Nguyễn Thị T: Bà Phạm Thị P, sinh năm 1967, địa chỉ: Tổ E thôn Đ, xã H, thành phố Đà Nẵng; theo giấy uỷ quyền ngày 19-9-2025 ; có mặt.

3. Bà Nguyễn Thị T1, sinh năm 1967, địa chỉ: Tổ C thôn Đ, xã H, thành phố Đà Nẵng; có mặt.

4. Bà Nguyễn Thị T2, sinh năm 1970, địa chỉ: Tổ D thôn Đ, xã H, thành phố Đà Nẵng; có mặt.

5. Bà Nguyễn Thị C, sinh năm 1976, địa chỉ: Tổ C thôn A, xã H, thành phố Đà Nẵng; có mặt.

- *Người kháng cáo:* Ông Nguyễn Văn Đ là Người yêu cầu giải quyết việc dân sự.

Ngoài ra, còn có sự tham gia của:

- *Người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi:* Ông Nguyễn Văn H, sinh năm: 1965, địa chỉ: Tổ E thôn Đ, xã H, thành phố Đà Nẵng; có mặt.

Người bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của ông Nguyễn Văn H: Bà Trần Thị Thùy V, là Trợ giúp viên pháp lý của Trung tâm T3; có mặt.

- *Hội Người khuyết tật thành phố Đà Nẵng:* Ông Trương Công N; là Chủ tịch Hội; có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

*** Tóm tắt nội dung việc dân sự:**

- *Người yêu cầu là ông Nguyễn Văn Đ trình bày tại đơn yêu cầu và quá trình tham gia tố tụng tại Tòa án:* Ông Nguyễn Văn H, sinh năm: 1965 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đang được giám hộ bởi ông Nguyễn Văn Đ1 theo Quyết định giải quyết việc dân sự số: 20/2022/QĐST – DS ngày 16-12-2022 của Tòa án nhân dân huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng (nay là Tòa án nhân dân khu vực 4 – Đà Nẵng) về việc tuyên một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tuy nhiên, ông Nguyễn Văn Đ1 là người giám hộ của ông Nguyễn Văn H nhưng không đáp ứng đủ các điều kiện về người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật dân sự 2015 và vi phạm nghiêm trọng nghĩa vụ giám hộ. Theo đó, ông Đ1 đã không thực hiện việc chăm sóc, bảo vệ quyền lợi ích hợp pháp của người giám hộ, hiện nay ông H đang sinh sống cùng với gia đình tôi (Đáng), do tôi chăm sóc chứ không ở cùng ông Đ1.

Ông Đ1 và ông H là con ruột của ông Nguyễn P1 và bà Nguyễn Thị X, hiện cha, mẹ đều đã qua đời. Thời điểm bà X còn sống thì anh H sống cùng mẹ, sau khi mẹ mất thì gia đình tôi thường xuyên đến đưa cơm nước, hỗ trợ sinh hoạt nên anh H muốn sang ở với vợ chồng tôi. Tuy nhiên, anh Đ1 đã làm thủ tục nhận giám hộ anh H để lấy quyền giám hộ nhằm khởi kiện chia tài sản của cha, mẹ để lại.

Sau khi có Quyết định về việc giám hộ của Tòa án thì anh H có sống cùng gia đình anh Đ1 vài tháng nhưng không được chăm lo tử tế nên ngày 10/9/2023 anh H đã chuyển sang sinh sống cùng gia đình tôi theo đúng nguyện vọng để được chăm lo đầy đủ về vật chất, tinh thần. Mặc dù anh H có chút khiếm bẩm sinh nhưng vì được chăm sóc đủ đầy nên hiện anh H vẫn mạnh khỏe, ăn uống bình thường, hằng ngày đi xe đạp tập thể dục đều đặn. Hàng tháng anh H vẫn đến Ủy

ban nhân dân xã H nhận tiền trợ cấp và giữ chỉ tiêu cá nhân. Anh H tuy được xác định là có khó khăn trong việc nhận thức hạn chế năng lực như nói năng khó khăn nhưng đều hiểu được vấn đề. Bản thân anh H cũng có nguyện vọng được sinh sống cùng gia đình tôi và trên thực tế thì hơn 02 năm nay, anh H sống cùng gia đình tôi. Do đó, để tiện cho việc chăm sóc, nuôi dưỡng. Do đó, căn cứ Điều 46, 48, 50 và khoản 1 Điều 60 Bộ luật dân sự 2015 nên tôi đề nghị Tòa án quyết định thay đổi người giám hộ của anh Nguyễn Văn H từ ông Nguyễn Văn Đ1 sang tôi là Nguyễn Văn Đ.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Nguyễn Văn Đ1 trình bày trong quá trình tham gia tố tụng tại Tòa án: Bố mẹ tôi là Nguyễn Thị X (chết năm 2018) và bố Nguyễn P1 (chết năm 1996). Cha mẹ tôi có 07 người con gồm: Nguyễn Thị T, Nguyễn Văn Đ1, Nguyễn Văn H, Nguyễn Thị T1, Nguyễn Thị T2, Nguyễn Thị C, Nguyễn Văn Đ. Ngoài ra cha mẹ tôi không có con riêng hay con nuôi nào khác. Trong các anh em có em trai Nguyễn Văn H khi sinh ra đã có biểu hiện hạn chế hành vi so với người bình thường, việc sinh hoạt ăn uống, vệ sinh, đi lại đều nhận biết và tự làm được. ông H sống với cha mẹ tôi, đến khi cha mẹ tôi chết thì ông H sống tại nhà thờ của cha mẹ, tự đi chợ N1. Đến năm 2019 nhà của cha mẹ tôi tại tổ D, thôn Đ, xã H, huyện H, thành phố Đà Nẵng bị giải tỏa và đến năm 2022 thì bị đập bỏ thì ông H về sinh sống, ăn ở tại nhà tôi. Đến năm 2022 anh chị em chúng tôi mới yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng tuyên bố Nguyễn Văn H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và Tòa án đã chỉ định tôi Nguyễn Văn Đ1 là người giám hộ cho em tôi Nguyễn Văn H. Từ đó em tôi Nguyễn Văn H vẫn do gia đình tôi chăm sóc, ăn uống và ở tại nhà tôi mà không có chuyện gì hết. Nhưng đến khi anh em trong gia đình không thống nhất được chia di sản thừa kế của bố mẹ để lại và đang được Tòa án thụ lý giải quyết số 64/TB – TLVA ngày 22-3-2023 thì có ông cậu là ông Đ2 khi gặp em H thì hù dọa bắt phải chuyển qua sống tại nhà Nguyễn Văn Đ nên em tôi mới chuyển qua nhà Nguyễn Văn Đ sinh sống từ tháng 9 năm 2024. Tôi đã chăm sóc, lo chỗ ở đàng hoàng cho em tôi Nguyễn Văn H từ lúc bố mẹ tôi mất điều này được anh em trong gia đình xác nhận.

Hiện nay tôi đại diện tham gia tố tụng thay H khởi kiện Nguyễn Văn Đ chia thừa kế nên quyền và lợi ích hợp pháp có xung đột nên tôi không đồng ý với yêu cầu của em tôi Nguyễn Văn Đ là thay đổi người giám hộ cho Nguyễn Văn H.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Nguyễn Thị T, bà Nguyễn Thị T1, bà Nguyễn Thị T2 và bà Nguyễn Thị C trình bày trong quá trình tham gia tố tụng tại Tòa án: Tất cả đều thống nhất trình bày không chấp nhận đơn yêu cầu thay đổi người giám hộ từ ông Nguyễn Văn Đ1 sang ông Nguyễn Văn Đ.

*** Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2025/QĐST-DS ngày 28-7-2025 của Tòa án nhân dân Khu vực 4- Đà Nẵng có nội dung:**

Căn cứ khoản 10 Điều 27; Khoản 2 Điều 35, 369, 370, 371, 372 Bộ luật tố tụng dân sự 2016; Sửa đổi, bổ sung một số điều Bộ luật tố tụng dân sự 2025; các Điều 23, 48, 49, 57, 58, 60 Bộ luật dân sự; Nghị quyết 326/2016/UBNVQH14 về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Không chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Văn Đ về việc “*Yêu cầu thay đổi người giám hộ*” cho người được giám hộ ông Nguyễn Văn H.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm 300.000 đồng ông Nguyễn Văn Đ phải chịu.

3. Quyết định này có thể bị kháng cáo, kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

*** Nội dung kháng cáo:** Ngày 31-7-2025, ông Nguyễn Văn Đ có đơn kháng cáo Quyết định sơ thẩm nêu trên vì cho rằng Toà án nhân dân khu vực 4 quyết định không đúng thực tế khách quan và đề nghị Toà án nhân dân thành phố Đà Nẵng chấp nhận yêu cầu thay đổi người giám hộ cho Nguyễn Văn H từ ông Nguyễn Văn Đ1 qua ông Nguyễn Văn Đ.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, hội đồng phúc thẩm nhận định:

[1] Căn cứ Quyết định giải quyết việc dân sự số 20/2022/QĐST-DS ngày 16-12-2022 của Tòa án nhân dân huyện Hòa Vang, thành phố Đà Nẵng (nay là Tòa án nhân dân khu vực 4 – Đà Nẵng) đã tuyên ông Nguyễn Văn H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định ông Nguyễn Văn Đ1 là người giám hộ cho ông H. Quá trình giải quyết việc dân sự tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thì bản thân ông Nguyễn Văn Đ cũng trình bày thống nhất để ông Đ1 làm người giám hộ cho ông H.

Tại việc thay đổi người giám hộ hiện nay, ông Nguyễn Văn Đ không cung cấp được tài liệu gì về việc ông Nguyễn Văn Đ1 có hành vi ngược đãi, không quan tâm chăm sóc cho ông Nguyễn Văn H. Toà án cấp sơ thẩm đã xác minh tại địa phương thì được cung cấp: Quá trình ông H sống ở nhà ông Đ1 hay nhà ông Đ có bị ngược đãi về mặt tinh thần, thể chất gì hay không thì địa phương không biết. Như vậy, không có căn cứ để xác định ông Đ1 có hành vi ngược đãi ông H như ông Đ trình bày.

[2] Căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 60 Bộ luật Dân sự:

“1. Người giám hộ được thay đổi trong trường hợp sau đây:

a) Người giám hộ không còn đủ các điều kiện quy định tại Điều 49, Điều 50 của Bộ luật này;

b) Người giám hộ là cá nhân chết hoặc bị Tòa án tuyên bố hạn chế năng lực hành vi dân sự, có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, mất năng lực hành vi dân sự, mất tích; pháp nhân làm giám hộ chấm dứt tồn tại;

c) Người giám hộ vi phạm nghiêm trọng nghĩa vụ giám hộ;

d) Người giám hộ đề nghị được thay đổi và có người khác nhận làm giám hộ.”

Đối chiếu với quy định trên thì ông Nguyễn Văn Đ1 vẫn còn đủ điều kiện của người giám hộ, không vi phạm nghiêm trọng nghĩa vụ giám hộ và cũng không

đề nghị được thay đổi người giám hộ. Do vậy, Toà án cấp sơ thẩm không chấp nhận việc yêu cầu thay đổi người giám hộ của ông Đ là có căn cứ.

[3] Tại phiên họp phúc thẩm mở lần đầu, Người yêu cầu giải quyết việc dân sự là ông Nguyễn Văn Đ và Người bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của ông Nguyễn Văn H có yêu cầu Toà án mời ông Nguyễn Văn H và đại diện Hội người khuyết tật thành phố tham gia. Tuy nhiên, tại phiên họp mở lần thứ hai với đầy đủ thành phần tham gia như yêu cầu của đương sự nhưng Hội đồng phúc thẩm xét thấy phần trình bày của ông Nguyễn Văn H cũng như của đại diện Hội người khuyết tật không đủ cơ sở khoa học, không đủ chuyên môn để xác định ý chí rõ ràng của người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là ông Nguyễn Văn H.

Từ những nhận định trên, Hội đồng phúc thẩm không chấp nhận đơn kháng cáo của ông Nguyễn Văn Đ; giữ nguyên kết quả giải quyết sơ thẩm.

[4] Vị đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đà Nẵng đề nghị Hội đồng phúc thẩm chấp nhận đơn kháng cáo, thay đổi người giám hộ cho ông Nguyễn Văn H là ông Nguyễn Văn Đ là chưa phù hợp với các tình tiết khách quan của vụ án và quy định của pháp luật.

[5] Lệ phí phúc thẩm ông Nguyễn Văn Đ phải chịu do không được chấp nhận kháng cáo.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ: điểm a khoản 3 Điều 375 Bộ luật Tố tụng dân sự;
- Không chấp nhận kháng cáo của ông Nguyễn Văn Đ;

Giữ nguyên Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2025/QĐST-DS ngày 28-7-2025 của Toà án nhân dân Khu vực 4- Đà Nẵng.

- Lệ phí phúc thẩm giải quyết việc dân sự ông Nguyễn Văn Đ phải chịu 300.000đ nhưng được khấu trừ vào số tiền tạm ứng án phí, lệ phí đã nộp theo Biên lai thu số 0001475 ngày 05-8-2025 của Thi hành án dân sự thành phố Đà Nẵng; đã nộp đủ.

- Quyết định này có hiệu lực pháp luật kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- VKSND TP Đà Nẵng;
- TAND KV4-ĐN;
- THADS KV4-ĐN;
- THADS TP Đà Nẵng;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Trần Thị Thanh Mai